

ARADI HIRDETŐ.

Szerkeszti 's kiadja Sveszter Ferencz.

31-dik szám.

Szombaton Julius 29-én 1848.

7-ik évi folyam.

Az előfizetésidj és hirdetmények

naponként elfogadtatnak a' szerkesztőség irdájában (Forray utczában, Viszkub háza f. emeletében) reggeli 6 órától fogva estéli 8-ig.

A' félévi előfizetésidj helyben házhoz hordással együtt 1 ft 26 kr.; Uj-Aradra 1 ft 40 kr.; borítékban 20 krajczárral több; 's postán bérmenten 2 ft 12 kr. pengő pénzben.

Az iktatásidj 6 nyomtatott sort felül nem muló hirdetményekért 18 kr.; többet foglalóként minden hasábsortól 3 kr., és ismétlésnél 2 kr. p. p.

Felszólítás

Miután a' bánati szerblázadás elfojtása, 's ez által nemcsak a' végvidék megtámadt nyugalmának, de különösen az annyira ohajtott honbékének mielőbb helyreállítása végett Aradváros lelkes fiai közül is több százan mentek harczmezőre: a' városi közgyűlés azon végzéséhez képest, melly szerint eltöket a' hazáért, tehát édes mindnyájunkért áldozó ezen nagylelkű polgártársaink, táborozásuk ideje alatt 1 e. fit napidijjal fognak ellátatni, a' haza nevében ezennel fölkéretnek városunk nemes keblű fiai és leányai, miszerint a' nevezett végzés foganatosítását választmányi elnök Meisztorovics Ferencz polgártársnak mielőbb benyujtandó önkéntes adományokkal eszközölni, tartsák hazafiai és honleányi szent kötelességüknek!

Munkácsy Miklós,

sz. kir. Arad város' főorvosa,

lakik a' Reformutczában Schaerfeneder Ferencz úr' 309. sz. házában földszint.

Szlávnits Szániszló István,

hites ügyvéd,

ezennel tudatja, hogy jelenleg a' halász- és őzutcza sarkán lévő saját házában lakik.

A j a n l k o z á s.

Egy jeles elméleti és gyakorlati zongoraművész, ki Aradon nem régóta tartózkodik, még néhány szabad órai lévén, a' nagytiszteletű közönségnek különös jó tanítását ajánlja.

Tudakozhatni Bettelheim úr könyvkereskedésében.

Hölgy és férfi divatképek,

mozgékonyok és mozdíthatlanok, folyó második fél évre kaphatók a' szerkesztői irdában.

Eladó épületfa.

Huszonhárom fenyőszázból álló két negyed épületfa szabad kézből eladó a' kigyóutczában 257 sz. a.

Neiszer Józsefnél.

Múlt évi magyaráthi bor

hordóknint eladó a' kigyó-utczában Pankl házában.

Egy ház és malom

jutányos áron eladó; miről bővebben értesítést vehetni a' szerkesztői irdában.

J e l e n t é s.

A' kigyóutczában, Schveffer háza' 1. emeletében 7 szobából álló lak, konyha, kamara, pincze, farakhely és padlással, valamint istálló 's kocsiszinnel minden órában kiadó.

Azon esetre, ha a' házra alkalmas vevő jelentkezik, az különösen kedvező feltételek mellett el is adatik. Bővebbet a' házban a' tulajdonossal.

Az „arany bárány“-hoz

ezínezett vendégfogadó

f. évi november 1-ső napjától fogva bérbe adandó. A' bérlet feltételei iránt értekezni kívánók Szentiványi János ügyvéd úrhoz utasítottak.

Bérbe adandó.

Az Istvántéren, Barbus házában azon bolt, mellyben Schvob Ferdinand által kezelt Lotteria létezett, hozzátartozó lak 's minden szükséges mellékekkel azonnal kiadó.

Bérbe adandó lakások.

A' Forray utczában, az ujan épült Forray gr. házában két lak, mindegyik 4 szobával, konyha, éléskamara, fapinczével és közös mosókonyhával,

egy jó vízzel ellátott kúttal minden időben kiadó.
Ertekezhetni Karády urral.

Bérbe adandó

Az azelőtt ur- most Reform-utczában lévő Heim házában, volt városbírája lakásából a' kapu melletti két szoba utcza kilátással, és ha kívántatik istálló 's kocsiszinnel; a' többit a' lakótól megtudhatni.

Bérbe adandó lak.

A' főutczában Vank Péter 922 sz. házában van egy nagy lak minden hozzá tartozandókkal azonnal kiadó.

Bérbe adandó.

A' főutczán 919. sz. a. ezelőtt Hoffer, most Urbán Gyula ur háza f. e. october 1-től kezdve egy évre bérbe kiadó, jelesen: Az első emeletben: nagy salon 3 festett szobával, ketteje az utczára, egy az udvarra, 2 kisebb szoba az udvarra, 1 konyha, padlás, boros pincze, fakamara és 1 mosókonyhával. — Földszint: 3 szoba az utczára, 2 szoba az udvarra, 1 kamara, 1 konyha takaréktűzhelylyel, 1 boros pincze és 1 fakamarával. — Kőistálló: egyik 5 lóra, a' másik 3 lóra; 2 kocsiszín, egész épület fölött padlás. — Faistálló 6 darab marhára. — Ezen felül két udvar és kút.
Ertekezhetni a' házban lakó tulajdonossal.

Minden órán bérbe adandó

a' vármegye utczában 137-ik sz. a. 3 szoba, élőkamra, konyha és fakamra. — Bővebbet ugyan ott a' házban.

Legelő kiadás.

Araddal határos sz.-Páli pusztán kúttal ellátott kétszáz hold legszebb sarju legelőnek minden órán kiadatik. Bővebben értekezhetni eziránt özvegy Dániel Jósefnéval keresztutczában 516 sz. a.

Árverési hirdetmény.

Hirschl Herman' helybeli fűszerkereskedőnek Fruscha Péter' háza alatti boltjában birói foglalás utján öszveirt, 's lezárolt mindennemű fűszer, olaj, 's egyéb áruk f. hó 29-én délelőtti 7 órakor megkezdendő, 's szükség esetében 31-én folytatandó közárverésen eladni fognak.

Blaskovics Imre,
végrehajtó tanácsnok.

450 sz.

Hirdetmény.

Az aradi kamarai számtartóság részéről közhírré tétetik, hogy a' cs. kir. katonai kincstár részére lefoglalt, 9⁵²³/₁₁₀₀ holdnyi területű Schär-

feneder János-féle majornak további bérbeadása végett, hozzá tartozó 2 szoba, konyha és kamarából álló lakhelylyel — mellyből a' kamara magtár gyanánt is használható — továbbá padlás, pincze és istállóval együtt f. e. november 1-től kezdve három évre, a' temesi kamarai igazgatóság 1848-ki június 13-án 8259 számú rendeletének következtében a' második árverés határideje f. e. július hó 31-ik napjára határozottat, hol utóigéret el nem fogadtatik.

Bérleni vágyók tehát a' fennevezett napra az aradi kam. számtartói hivatal irdájába, hol az árverés délelőtti 9 órakor tartatni fog, szükséges bánpénzzel ellátva hivatalosak.

Aradi kam. számtartói hivatal,
július 18-án 1848.

1551 sz. H i r d e t é s.

Az aradi kamarai urodalom ménesi kerülete részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a' kerülethez tartozó ménesi, ó és új paulisi, mondorloki, csicséri, radnai, kovaszinczi, kuvini, glogováci, kladovai és fakerti italmérésijog, ugy a' szabadhelyi és paulisi határon való halászatijog, nem különben glogováci, mondorloki, csicséri és solymosi maradvány-földek, végre a' zimándi pusztán való vadászat közárverés utján fognak haszonbérbe adatni, melly nyilvános árverésnek határideje f. e. augusztus hó 2-ik napjára határozottat, melly árverésnek elmúltával utóigéret el nem fogadtatik.

Ki ezen árveréshez járulni szándékozik, a' kített napra a' paulisi tiszttartói hivatal irdájába, hol az árverés reggeli 9 órakor kezdődni fog, ezennel illendően meghivattatik.

A' ménesi kam. tiszttartói hivatal,
Paulison július hó 21-én 1848.

Bérleti jelentés.

T. ns. Aradmegye kórházi t. küldöttsége rendeléséből a' kórházi épületben létező egy nagyobb terjedelmű magtárul használható igen alkalmas padlás folyó évi augusztus hó 6-ik napján, délutáni 3 órakor, a' kórházi Igazgatóság irdájában tartandó nyilvános árverés utján egy évre legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Gabona-árverés

fog a' közalapítványi javak csákovai kerülete részéről Temesvárott a' Józsefvárosban lévő kasznári épületben folyó évi september 11-én, délelőtti 9^{1/2} órakor kezdve tartatni, nevezetesen 1400 pozs. mérő tiszta buzára, 2200 pozs. mérő zabra, 1000 pozs. mérő árpára, és 2500 pozs. mérő szemes kukoriczára.

Hirdetmény.

A' cs. k. mezőhegyesi ménésintézetnél lévő kórházban 1849-ik évben mintegy 100 beteg számára kivántató élelmi szerek és italok, gyógyszerek, főző vasedények igazítása, továbbá a' betegek testi-, ágybeli, és egyéb kórházi fehérruháik tisztítása, úgy a' betegek beretválása, végre az egészségesek ágyaik tisztítása iránt f. e. szeptember 18-án, délelőtti 9 órakor, mezőhegyesen árlejtés tartatni fog.

Az árverés előtt kezességül leteendő, és pedig: kenyérműekre 60 ft, húsrá 20 ft, élelmi szerekre 50 ft, italokra 8 ft, gyógyszerekre és kórházi eszközökre 6 ft, fehérruhára 4 ft, aztán árverés után 10száztoli biztosíték a' keletkező cikkekre. A' többi feltételek a' mezőhegyesi kórház irdájában naponként megtekinthetők. Részt venni kívánók ezen árveréshez hivatalosak.

Mezőhegyesen július 18-án 1848.

C s ö d ö k.

Sz. kir. Arad városa' polgári törvényszéke által Landsberger József helybeli izraelita szabómester ellen csőd nyitvatván, a' hitelezők törvényszék előtti megjelenésükre f. e. sept. 5-ik napját tűzte ki határidőül. Ideiglenes tömeggondnoknak Petrilla Pál tanácsnok, perügyelőnek pedig Ebesfalvay György ügyvéd nevezettek ki.

Ugyanazon törvényszék részéről Waldersalamon helybeli nagykereskedő ellen csőd nyitvatván, a' hitelezők törvényszék előtti megjelenésükre f. e. sept. 5-ik napját tűzte ki határidőül. Ideiglenes tömeggondnoknak Szekulits János tanácsnok, és perügyelőnek Dunyov István ügyvéd nevezettek ki.

Az e. b. Váltótörvényszékeknél

tovább beiktattattak:

Eperjesen: Krieger Ágoston „B. Lillius Wittve“ cím alatt bejegyzett aláírási cím példánya.

Pozsonyban: Szunyogh Jenő mint Trencsin megyében nagy-jeszeniczi birtokában felállított pamutfonó czérnagyár tulajdonosának bejegyzett aláírási czime megszűnt.

Helybeli.

Idősb Probst Mátyás a' váltótörvényszéki ülnöki hivataláról lemondott, kinek helyébe a' kereskedői-kar részéről f. hó 16-án Daurer J. B. úr választatott.

Sarlot és Heim Károly nyugdíjazott tanácsnok urak 200 pftnyi egy évi nyugpénzüket a' haza oltárára tették. Joanovits Pál tanácsnok úr pedig hivataláról lemondása alkalmával a' nyugpénzről is lemondott, melly összeg tehát a' város pénztárának javára szolgáland; ellenben Fran-

tzely Albert úr számos évek alatti buzgó szolgálata tekintetéből a' neki szánt kettőzött nyugdíjat huzza.

Folyó hó 22-én a' megérkezett hadi rögtönítélőtörvény mind a' megye, mind a' város részéről kihirdettetett, és számos példányokban szétosztatott.

Nagy-Becskerekről Kiss ezredeatól 400 jól fölfegyverzett nemzetőrnek lehető leggyorsabbi odaküldetése iránti ideérkezett fölszólításra határozatott, hogy: sorshuzás utján mindig két század két hétre elindulásra rendeltessen, mellynek következménye az lön: miszerint f. hó 23-án a' 4-ik és 6-ik század Damián és Szalbek Jakab kapitányok vezérlete alatt elindulni kötelez legyen.

Ezen rendeletet nyomban követé Szalbek Jakab kapitány úr írásbeli lemondása! minek következtében a' sorsolás is félretétetett, hanem a' nemzetőrségnek lehető számos betöltése végett a' víni vágyók önkénytes összeírása történt. A' város részéről minden elmenendőnek 8 pkrnyi zsoldon felül naponként 1 pft, és a' csatamezőn netán marandó nemzetőrök családjaiknak száz-száz pft. ígértetett.

Vasárnap f. július hó 23-án összegyűltek a' városházán a' följegyzett becsületszerető honfiak, kik között sok vagyonos polgár, megyei és városi tiszték, továbbá ügyvédek és egyéb művelt embereséges emberek voltak. A' szónoklatok előadása után t. minoriták priorja áldást adván rájuk, a' mintegy 270 személyre menő jól fölfegyverzett had Damián kapitány vezérlete alatt, két zenebanda kíséretében, esti 7 órakor, szíves áldáskívánások közt Uj-Aradra katonai rendben elindula, honnan Varjasra az első állomásra kocsikon szállítottak.

Egyidejűleg Temesvárról f. hó 22-én ideérkezett sárgarézből való 6 fontos két ágyu, és lőszerkocsi elvitetett, ide szükséges 16 nemzetőrségi pattantyús és 24 lovasőr védkisérete alatt, melly utóbbiak azonban Nagy-Becskerekről tüstént visszajövendnek.

Jövendőre agyúk és egyéb fegyverek szállításánál nem ártana olly ovakodással lenni, mikép azok világos nappal rendeltetésük helyére vitetnének, minthogy az éj senkinek sem barátja.

Ez alkalommal Heim Domonkos hajdani polgármester ajándékol 75 pftot adott, — harczosaink után néhány hordó bor és élelmi szerek is küldettek.

Ma július 29-én hajnalban a' csatatérre ismét 32 pattantyúsőr elindult, 's e' szerint kiviláglik, hogy az előbbi polgárosztályainknak e' veszélyteljes vállalatlánál legtöbbet kell tenniök!

A' hadisten otalmazza őket, és a' Mindenható árássa áldását minden becses hadfiakra!

Debreczenből 3000 nemzetőrt várunk; a' székelyek hallomás szerint Temesvár felé vonulnak.

V e g y l e t.

—°. A' „közlöny“-ben Lo-Presti bárótól alájegyzett kikiáltás foglaltatik, mellyben ő a' hazát mindenfelől fenyegető veszélyekről szól, és hogy a' magyarnak vitéz hadseregén és felbuzdult szívéken kívül egyéb szövetségese nincsen, kibe bízhatna, hogy a' haza keblében is felekezetestesség és lázadás dühöng, hogy a' ministérium minden enyhe módokat sikertelenül használt, és most már erőhatalomhoz kell nyulni, 's így felazólít minden magyart, kinek a' szerencse megengedé a' hazának ingyen szolgálhatni, hogy zászlaja alatt egyesüljenek, és lovas hadat képzeljenek. Mi — úgy mond — egy önkénytes serget akarunk képzelni, fölfegyverkezésünkkel nem fogunk a' hazának terhére lenni. Mi a' Pannonia zászlai alatt küzdő katonákat gyámolítani akarjuk, a' legveszedelmesebb helyeken, legelől akarunk lenni, és elhagyatott szegény testvéreinken segíteni igyekszünk. Már 30 nemes hős áll készen a' csatára. Midőn Lo-Presti báró kérelmét a' k. helytartóhoz benyújtá, következő értelmű tönulevelet nyert: „Lo-Presti báró úrnak. Tekintve a' veszélyes eseteket, mellyek hazánkat súlyos csapásokkal fenyegetik, önt saját kérelmére mindazon seregek vezérének kinövezem, mellyek felszólítására, ha hogy a' hazát fenyegető veszélyek őregbednének, önkénytesen maguk költségén (vagy személyesen, vagy fogadott ember által) felállnak, midőn egyszersmind ön által benyújtott egyenruházati- 's fölfegyverzési tervet jóváhagyom. De egyuttal önt azért felelőssé teszem, hogy ezen önkénytes seregnél a' rendet és engedelmisséget fentartsa, melly végre annak idejében egy a' hadtudományokban jártas és gyakorlatilag kiképzett lovastisztet ön mellé rendelendek. Pest, június 30-án. István, nádor m. k. Gr. Batthyány Lajos m. k.“

Mindazok, kik ezen hazafiai fényes vállalkozásban részt venni kívánnak, bérment leveleiket Pestre a' főhadai kormányzáshoz irányozni szíveskedjenek. A' levél imígy szól: Alulirt kötelezem magamat augustus 4-én Pesten, vagy augustus 6-án Aradon, vagy személyesen, vagy ennyi és ennyi fogadott emberrel a' meghagyott szabályok szerint fegyveresen megjelenni. (A' lakhely és név megneveztetik). Lo-Presti augustus 2-án Pesten „István főherczeg“ című szállotában megjelenend, hogy a' harczhoz kész urakat fogadja, és elindulásra előkészületeket tegyen; e' végre Aradon is a' „főherczeg“nél lesz egy tiszt. — Most már következnek a' felvétel és egyenruházás szabályai, mellyeket körülményességük miatt nem közölhetünk.

(Telegr.)

—°. A' cultus és közoktatási ministertől. Az idei iskolai év, az oktatási tervek előbb lévén bevégezendők és új iskolai szerkezés miatt, valamint a' gymnasiumokban, úgy minden felsőbb tanintézetekben f. e. november 1-én kezdődik.

—°. Sztanimirovits, a' lázadók vezére, ki f. e. július 19-én Temesvárott kötéllel kivégeztetett, eredetileg nem volt egyéb, mint szerbhonból megszökött boltslegény. Az ugyanakkor kivégzett Koits pedig elbocsátott katonatiszt volt. (O. P. Ztg.)

—°. Pest. A' két ikervároshól két ezer ifjú kész életét és véréát a' hazának áldozatul vinni, és ő cs. kir. fenségének nádor főherczegnek vezérlete alatt, amint a' csataterre száll, az ellenség eleibe menendnek. Naponként új és új tagtársak fogadtatnak, kik ezen dicső vállalathoz csatlakoznak.

—°. A' pesti „fekete sereg“, melly ismét megalapított, és szegedre menend, hadszava így szól: „pro patria morituri“. Bocsánat se nem adatik, se el nem fogadtatik. (Ung.)

—°. Pest. Julius 18-án a' 3000 mázsát nyomó utolsó hídláncz' felhuzásakor az erő és zömökös húzóláncz' elszakadt, és nagy veszedelmet okozott, sok nézőt és munkást a' dunába hajított, 's egyszersmind a' nagy hajóbidat is megrontá, melly balszerencse által az állandó híd megkészülése is késleltetni fog.

A' közlekedés buda 's pest között a' bajóhidnak tökéletes helyreállításáig egész 8 nap gőzösökön, ladikokon, és dereglyéken történt.

Mondják, hogy mindeddig öt-hat személy hibázik, kik hihetőleg ezen balsorsnál elvesztek.

—°. Magyar aranyok is már megérkentek Pesten, a' köriratuk ugyanaz, mint az ezüstpénzen. Különös, hogy a' királyunk czímei között még mindig „Erdélyi nagy fejedelem“ áll.

—°. A' cholera erdélyben. Szebenből f. július hó 16-án kelt levélben írják: sajnálattal kell jelentenünk, hogy a' cholera várorunkban kiütött; ő-szebenben 3, bolgárszegen 17, összesen 20 személy halt meg egy nap alatt a' cholerában, Étrend, tisztaság és jó kedv azok, mellyeket ajánlunk! (Ung.)

—°. Londonban Spectateur de Londre című hetilap jó ki, szerkesztői Guizot és Metternich — nem tréfa! — az első szám már megjelent; az irányozkik e' czélt tűzte ki: tisztelet a' tekintélyek előtt, a' hagyományok iránti pietas, okos alávetés minden szükségelt polgári intézménynek, a' jelenben való vallásos megnyugvás, és kimutatása az új theoriák ürességének 'stb., az újabb párisi események bíraltatnak, ellehet gondolni milly szellemben! 's mondja még valaki, hogy megszűnt a' reactio. (Nép El. — Rad. lap.)

—°. Londonban van egy ember, kinek egyik szeme üvegből, vendéghaja, egyik karja és mind a' két lába fából, mesterségesen készített orra, alsó álkapczája ezüst, csinált fogai, mindkét füle és koponyájának egy része ruggyantából való. Azelőtt gőzgépnél fűtő vala, és a' gőzűst elpattanása által szörnyen megcsontkított. Bizonyos

(L. Folytatást.)

Kembla orvosnak sikerült, őt csaknem csudálatoskép életben tartani, és őt azzá tette, a' mi jelenleg, félig mesterséges 's mégis lehelő 's magát jól érző emberré. (Ung.)

—°. Egy természeti esemény. Hief-lau. Alsó Ennsthalból írják. Mi már legszebb nyárban voltunk szénakaszálás kezdetén, a' mi több, már néhány napokon át délkeleti hó szelünk is volt 26 foknyi meleggel árnyékon; reá egy hétre pásztás esővel és július 1-én a' légmérőnek nagy leeste mellett és langy délnyugoti széllel járt fürgeteg után, mellynek ugyan nagyobbbrészt felső Ennsthalból kellett lerakodni, de mindamellert nálunk is nagy félelmet terjesztett. — Most képzelje magának az ember e' furcsa meglepést, midőn július 2-ának hajnalán hó nagy pelyhekben esett és az egész messzetartó tájék téli ruhában mutatkozott. A' magasságokon a' hó térdig ért, és a' barom mind elfutott a' havasokról, a' szobaablakok belől mind megdagadtak, a' folyó, fanemüek stb. gőzöltek mint télen kemény hideggel, és a' hőmérő a' zeruson felül 3 fokon állott.

—°. Az ernstbruni üvegutában, csehokban a' budveiszi kerületben egy üvegkőszőrüs falórát készített üvegből. Létrészei, kivéve a' rugót, csudálatos művészeti ügyességgel, és hihetetlen türelemmel fehér üvegből metszettek. Az üveg fügentyűnek kellemetes hangja a' közönséges órákéhoz nem hasonlítható. Blechinger úr ezen gyárnak tulajdonosa e' bámulatra méltó munkának készítője, szándékozik egy második példányt mielőbb valamely bécsi üvegkereskedésbe kiállítás végett küldeni. (O. P. Ztg.)

—°. Gyógytudomány. Következő két gyógyírat az epemirigy (cholera) utolsó fellépésénél oroszországban jelesnek tapasztaltatott.

I. Spirit. vini rectificat. (tisztított borszesz) P. f. V. (5 font.)

Muriat. ammoniacae (Salamia) unc. 1.

Nitri puri (salitrom) drach. X.

Piperis nigri (fekete bors) aa. drachm. X.

Acidi nitrici puri (fojtósav) drachm. IV.

Aceti vini (boreczet) P. f. 1 (1 font.)

Olei petrae alb. (fehér kőolaj) aa. drachm. IV.

Olei olivarum unc. II.

Herba menthae pip. (borsos ménta) unc. VI.

Mindezt jól össze kell keverni, 12 óra hosszáig meglehetősen meleg helyen tartani, és aztán egy darab muselín vagy valamely más vékony szöveten megsűrni.

Ovószerűl kell reggelenként 5 cseppet ezen gyógyszerből egykevés vízben vagy borban bevenni. A' ki a' cholera-ba esik, harmincz cseppet vegyen be. Az egész testét posztóval vagy más gyapjuszövettel kell döröglni, és jó melegen betakarani: köpönyegek és bundákkal a' szokott takarón kívül. Ha a' beteg inni akar, nem csak jéghideg vizet kell neki adni, hanem egész jégdarabokat is kell

szájába tenni; ha meleg italt kíván, azon esetre borsosménta-theá (mentha) adattasson neki. Ha a' hányás nem szünik, úgy fél óra mulva még 30 cseppet kell neki adni, és még fél óra mulva harmadszor is harmincz cseppet. Amint az izzadság beáll, orvosságra már nincs többé szükség, és a' beteg meg van mentve.

II. Ha a' beteg hányás van, akkor egy pohár vízben felolvasztott egy kanálnyi sókell egyszerre vele megitatni, ezt ismételvén, ha a' hányás egy óra mulva meg nem szünik. Együttal az egész testét vörös spanyol borsra töltött szesz-öntettel (Spiritusaufguss) kell döröglni, és aztán a' beteget nedves ruhával beburkolni és az egész testét erősen mindaddig kell dörzsölni, míg melegség nem mutatkozik és izzadni kezd. Az alatt beadunk neki fodorménta-theát, vagy más izzasztó-szert, jó lesz meleg borogatásokat is és mustártapaszt a' gyomorra rakni. Amint a' beteg könnyebülést érez, paplanokkal be kell takarni. A' további gyógyítást természetesen az orvos ítéletére kell hagyni. (G. Bl.)

—°. Az almafák megkurtítása augusztusban. A' törpe almafáknak bő gyümölcs-termésre hozása végett, azoknak kurtítása augusztus derekán ajánlatik. Abban áll, hogy a' hónap közepétől fogva egészen végeig nyáron át hajtott minden ágról 3—4 ujjnyit levágunk. Későbbben őszszel vagy kora tavasszal a' kurtított ágaknak még két harmadát vagy felét levágjuk, úgy hogy csak 4—6 ujjnyi hosszak maradjanak.

Ezen bánás azt eszközli, hogy a' fa nedve nem fölötte hosszú ágak hajtására fordíttasson. A' nyári hajtások letörése által a' nedv a' felszállásban gátoltatik, és arra kényszerítetik, hogy oldalast menjen, hol a' szemeknek alsó levélsarkaikba vitekik, mellyek kurtítlan ágakon alvók vagy kifejletlenek maradnak. Itt összegyűl és termő bimbók kifejlődésére vagy rövid nyári hajtásokra fordíttatik, mellyek utoljára gyümölkőpjákra fordíttatnak. — Ha augustusnál előbb kurtítunk, úgy az oldalszemek új ágakat hajtnak, későbbben pedig a' nedvtorlás a' szemekbe nem volna már elég erős.

—°. Zab törés takarmányul. A' zab törés igen hasznos marha-takarmánynak dicsértetik mindenfelé. Bátorokodom itt saját és egyéb földművesek tapasztalatait és észrevételeit felöle közleni.

1. A' törött zab és egyéb törött abrak marha-eledelül használva, a' szarvasmarha hizlalására szolgálhatnak és a' tehének tej- és írósvaj bőségét előmozdíttják, kivált, ha azon törés valamelyes sóval meghintetik. Ki a' kövér lovaknak örül, adjon nekik törött zabot, és a' kedvelése nem sokára ki fog elégteteni.

2. Olyan lovaknak, mellyek gyöngye gyomruak, mit a' ganajukból könnyen megtudhatni, ha abban sok emésztetlen zabszem találkozik, a' törött zab igen hasznos orvosság, kivált ha beázott vagy leforrázott árpa avval kis mennyiségben elkevertetik.

3. A' törött zab kórságos lovaknak igen hasznos orvosság, mellyeknél a' töretlen abrak különös nemű részegséget okoz. Hogy a' zabban valami kábító foglaltatik, azon emberek tapasztalták, kiknek éhség idején semmi egyébbel, mint a' szokafan zab kenyérrel élniök kellett.

4. Minden töröttféle a' baromra nézve táplálóbba a' korpánál, mivel több liszt-részeket foglal magában. Ez különösen a' sertéshízalásnál észrevehető és tapasztalható.

5. Hogy a' lovaknál törött zabbal rendkívül sokat megkimélhetni, se állítani nem akarjuk, se épenséggel tagadni. De annyi bizonyos, hogy a' törött zab abrak gyanánt a' lovaknak azt az erőt és tartósságot nem adja, mint a' zab töretlen állapotban.

Egy körülményre, inkább mondanánk, a' törött zabnak ártalmára akármiként figyelmet gerjeszteni. A' lovak rendkívül lassu evéshez szoknak, mi által sok drága idő elvész az etetés alatt, mert a' törés ragadós kásával válik, melly a' lovak fogaira ragad, s mellyet rólok csak folytonos nyalással háríthatnak el. Heiszler. (Fr. Bl.)

—°.°. A' tehének téjjövedelmeire nézve semmi sem károsabb, mint többszöri változás a' fejésnél. E' tekintetben minden mezei gazdának a' hollandi és svaiczi tejsgazdák pontossága és gondossága például szolgálhatna. (Fr. Bl.)

—°.°. A' „Morgenröthe“ következő legújabb földrajzot foglal: Hol fekszik oroszthon? Mexikónál. Hogyan? Mert ott éjfél van, mialatt nálunk dél. — Hol fekszik francziahon? Európa déli részén. Hogyhogy? Mert ott leghévesebben folynak a' dolgok. — Hol fekszik olaszthon? Európa nyugati részén, mert ott, fájdalom, nyugszik a' nap. — Hol fekszik törökország? A' czárnak ujjá hegyén. —

Hol fekszik lengyelország? Móg a' régi fekvésében van. — Hol fekszik angolhon? Angolhon nem fekszik, — angolhon áll. — Hol fekszik németország? sokkal közelebb németországhoz mint azelőtt. — Hol fekszik horváthon? Az ellenhatás hálójában — és nem sokára magyarország lábainál fog fekünni. — És hol fekszik magyarország? Az ujra megtalált testvérnek: Erdélyhonnak keblénél.

Az aradi gyorskocsin

megérkeztek Pestről,
Kedden julius 25-én: Kanitz úr, 2 helyet.
6 személy.
Pestre utaztak,
Csütörtökön julius 27-én: Knöpfler úr.
Urbányi asszony. Krail úr.
Varju asszony.

Gabona és liszt ára Aradon 1848. évi julius 28-án.

Nevenként:	Egy posonyi mérő váltópénzben					
	legjobb		középsz.		silány	
	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
Tiszta búza	5	45	3	30	5	—
Kétszeres	4	30	4	—	3	45
Rozs	3	45	3	30	3	15
Arpa	2	7½	2	—	1	48
Zab	2	15	2	—	1	48
Kukoritza	2	45	2	30	2	27½
1 mázsa lángliszt	12	—	—	—	—	—
1 „ Zsemleliszt	10	—	—	—	—	—
1 „ Fehér kenyérl.	9	—	—	—	—	—
1 „ Fekete szinte	4	30	—	—	—	—

Maros vizállása: Julius 28-án reggeli 8 órakor: 0' 3' 0'' a' zerus felett.

Julius	Neve és sorsa a' meghalálozottnak	Vallása	Kora	Betegsége	Lakása és halálozati helye
16	Trif Jelina, földész' l.	G. n. e.	1 n.	időtlen	Pernyáva k. v.
—	Trif Katalin, szinte	—	—	szinte	szinte.
—	Sós József, özvegy' f.	Kath.	2 e.	vízkór	Tyúkteza.
—	Joanov Mátza, földész' l.	G. n. e.	6 —	epeláz	Gája k. v.
—	Heller Sámuel, özvegy' f.	Izr.	9 hó	sorvadás	Istvántér.
18	Otlókán Mária, földész' l.	G. n. e.	2 e.	epeláz	Pernyáva k. v.
—	Knap Mária, szabólegény' f.	Kath.	10 hó	vörheny	Szarvasutca.
—	Pankotán Pável, földész' f.	G. n. e.	1 e.	agylob	Gája k. v.
—	Richter Erzsébeth assz., özv. kereskedőnő	Kath.	70 —	aggság	Szinházutca.
—	Majer Péter, stíriai bányász	—	44 —	haldok. hozatott a'	Megyeikórházba.
21	Boros Imre, aradmegyei pandur' f.	G. e.	2 —	vörheny	Holtmarosutca.
—	Dezső István, ácslegény' f.	Ref.	1 n.	görcsök	Marospart.
—	Trimpl Sándor, kerékgyártó' f.	Kath.	3 e.	görvély	Erdőutca.
—	N. János, kocsis' f.	—	1 hó	görcsök	Főutca.
22	Barna Péter, földész' f.	G. n. e.	10 —	agylob	Pernyáva k. v.
—	Balog András, szabómester' f.	Kath.	1 —	görcsök	szinte.
—	Dretsin Jeforonka, földész' l.	G. n. e.	7 —	szinte	Séga k. v.
—	Borla Todor, földész	—	50 e.	tüdőlob	Gája k. v.
—	Tóth Mihály, földész' f.	Kath.	2 —	aszalvány	szinte.

Nyomatott Beichel József betűvel.